

Aan STASDEF
Van P-DGB
Afgestemd met CDS, DJZ, HDfC, DCo
In afschrift aan MINDEF

TER BESLISSING

Datum

30 juni 2025

Onze referentie

D2025-002135 /
MINDEF20250021769

Opgesteld door

Aantal bijlagen

1

Nota

Update verminderen administratieve lastendruk, versnellen inkoopproces

Aanleiding

De gevoegde kamerbrief volgt de op 25 september 2024 verzonden kamerbrief "verminderen administratieve lastendruk, versnellen inkoopproces" op.¹ Deze updatebrief volgt naar aanleiding van nieuwe besluitvorming over inkoopbehoeftes die verband houden met de gereedstelling voor hoofdtak 1 en uw verzoek om de Tweede Kamer daarover te informeren.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud en verzending van bijgevoegde brief.

Kernpunten

- De verder verslechterde veiligheidssituatie vraagt om een versnelde opbouw van de krijgsmacht en daarmee een versnelling van processen.
- De gevoegde kamerbrief geeft een update over een aantal initiatieven om het gehele voorzien-in proces, van behoeftestelling tot levering, te versnellen, waaronder het werk van de pas opgerichte Taskforce Versnellen Inkoop.
- Defensie hanteert de strategie om zoveel mogelijk ruimte te zoeken binnen de aanbestedingswetgeving om het inkoopproces te versnellen. In de brief maakt u uw besluit kenbaar om, naast de inkoopbehoeftes die gerelateerd zijn aan het NATO Force Model, voortaan ook meer en sneller de ruimte te zoeken in de uitzonderingsbepalingen van de Aanbestedingswet 2012 en de Aanbestedingswet op Defensie en Veiligheidsgebied voor inkoopbehoeftes die verband houden met de gereedstelling voor hoofdtak 1.
- Daarnaast noemt u een aantal behaalde resultaten uit trajecten die eerder met de Kamer zijn gedeeld en geeft u voorbeelden van initiatieven die rondom inkoop worden genomen.
- Deze kamerbrief geeft tevens invulling aan de door u gedane toezegging aan Kamerlid Vermeer (BBB) tijdens het industriedebat van 11 juni jl., aangaande het aandeel langetermijnorders in het Defensiematerieelbegrotingsfonds (DMF).
- Onderstaande financiële en juridische overwegingen zijn nadrukkelijk meegewogen, en in het licht van de noodzaak om te versnellen, als acceptabel beoordeeld.

Toelichting

Financiële overwegingen

- Als minder concurrentie wordt gesteld en meer single source wordt aangekocht bij het gebruikmaken van uitzonderingsbepalingen in de aanbestedingswetgeving, dan verzwakt dit mogelijk de onderhandelingspositie van Defensie. Dit kan gevolgen hebben voor de Defensiebegroting waardoor per saldo mogelijk minder kan worden aangeschaft. Ter mitigatie van dit prijsrisico kan Defensie de Auditdienst Rijk verzoeken om een contractaudit uit te

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36600 X, nr. 6.

voeren en de uitkomsten daarvan kunnen door Defensie worden betrokken bij de onderhandelingen. Een contractaudit kan ten koste gaan van de doorlooptijd.

- De vergroting van de reikwijdte van de maatregel van het NATO Force Model naar hoofdtak 1 kent een risico voor de rechtmatigheid. Dit risico wordt gemitigeerd door per dossier een kwalitatief goede motivatie van de uitzonderingsgrond op te stellen. Door een te algemeen geformuleerde of niet afdoende motivatie kan door de Auditdienst Rijk en/of Algemene Rekenkamer een dergelijk dossier als onzeker en/of onrechtmatig worden beoordeeld.
- Het aandeel langetermijnorders in het Defensie Materieel Fonds is omstreeks 40%. Hierbij is uitgegaan van orders met een looptijd van 7 jaren of langer, omdat 7 jaren de standaard is voor raamovereenkomsten voor militaire goederen en diensten.
- Ter vergelijking: het aandeel langetermijnorders in begroting X is slechts 15%, met name omdat de aanschaf en instandhouding van militair materieel via het DMF verloopt.

Juridische overwegingen

- Met de verbreding van de maatregel naar hoofdtak 1 om meer en sneller de ruimte te zoeken in de uitzonderingsbepalingen van de Aanbestedingswet 2012 en de Aanbestedingswet op Defensie en Veiligheidsgebied nemen de juridische risico's toe. Daarom is van belang dat in het nieuwe inkoopbeleid zo scherp mogelijk zal worden afgebakend wanneer een behoefte zal worden geschaard onder de categorie 'noodzakelijk voor de gereedstelling voor hoofdtak 1'.
- De voorgestelde uitbreiding zoekt de grenzen op die bepaald worden door Europees recht, wat tot juridische risico's zal leiden.
 - Per geval zal in rechte verdedigbaar moeten zijn dat Defensie als aanbestedende dienst een beroep doet op de betreffende uitzonderingsgrond.
 - In voorkomend geval zal een rechter in een procedure deze uitsluitingsgronden altijd restrictief interpreteren, met eventueel vernietiging van overeenkomsten tot gevolg. De ultieme consequentie van een vernietiging van een overeenkomst kan zijn dat alles moet worden teruggeleverd en Defensie opnieuw moet beginnen.

Communicatie

In het kader van het NATO Force Model wordt intern aandacht geschonken aan de ontwikkelingen op inkoopgebied. De verbrede reikwijdte van de maatregel naar inkoopbehoeftes die verband houden met de gereedstelling voor hoofdtak 1 wordt daarin meegenomen.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

De maatregelen uit de brief van 25 september 2024 hebben het inkoopproces versneld.² De verbreding van de maatregel naar inkoopbehoeftes die verband houden met de gereedstelling voor hoofdtak 1 zal deze bijdrage aan de versnelling van het inkoopproces verder vergroten.

² Kamerstukken II 2024/25, 36600 X, nr. 6.

Datum

30 juni 2025

Onze referentie

D2025-002135 /

MINDEF20250021769

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en de ondertekenaar worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

